

teče nova cesta, ni plazovit. Niti enega resnega plazu ni bilo za časa gradbe in tudi ne pozneje.

Pri cestnih delih so sodelovale naslednje tvrdke: »Probuda« iz Ljubljane, največ pa ing. Ivan Ferluga iz Maribora, družba »Cesta«, podjetnik Svetina iz Ljubljane in podjetje »Intra« s Pobrežja pri Mariboru. Največ del je izvršila tvrdka ing. Ivana Ferluge. Mnogo del pa je izvršil okrajni cestni odbor v lastni režiji. Vse to je pripomoglo, da je okrajni cestni odbor s pomočjo banske uprave zgradil to važno cesto na sicer težavnem strmem terenu do 1250 m visoko z razmeroma zmernimi sredstvi.

Težave

Velika težava je bila pri gradbi te ceste dobava dobrega kamenja. Človek bi mislil, da je pohorski masiv poln izbornega kamenja za ceste. Temu pa ni tako. Na pobočju, kjer teče nova cesta, leži večinoma že strohneli škrljavec, ki je v precej razpadajočem stanju. Graditelji in okrajni cestni odbor so morali mnogokje dovažati kamenje no več kilometrov daleč, da so mogli cesto tlakovati. Še hujša težava pa je bila z dobavo kamenja za gramoz. Samo na treh mestih na 14 km dolgi poti so tehnični vodje našli kamen, ki je bil dober za gramoz. Težava je bila spraviti stroje za drobljenje kamenja na pohorske višine. Tudi z valjarji smo težko prišli navzgor. Treba je bilo napeljati vodo od daleč za potrebe ceste. Pa vse te težave in okrajni cestni odbor premagal pod sretnim vodstvom tehničnega vodje ing. Antona Stergarška. Okrajni cestni odbor je s pomočjo banske uprave kril večji del izdatkov za to cesto z okrajnimi cestnimi dokladami. Zadnja leta pa je najel posojila, s katerim je končal cesto, ker bi sicer, če bi se naprej gradilo samo na podlagi preračuna, bila cesta dograjena šele čez 5 let.

Najlepša cesta v Sloveniji

Pokrajinsko je nova cesta menda najlepša v Sloveniji. Ko zaviješ pri gostilni Podkrižnik v Reki na levo v južno smer, se ti že na prvi serpentin, ko jo zaviješ ostro na desno, razvije pred teboj krasen razgled na bližnje Hoče, Dravsko polje, mariborsko okolico in Slovenske gorice. In čim više se voziš ali greš peš, se ti odpira vedno lepši razgled na široke slovenske pokrajine. Pred teboj se odkriva krasen razgled daleč preko Slovenskih goric v Prlekijo in Prekmurje. Celo dele madžarske države tam pri Dolnji Lendavi in više gor lahko vidiš z dobrim očesom. Če greš k Sv. Arehu malo na zapadno stran, lahko opazuješ Koroško in pogorje na koroško-štajerski meji; pred teboj leži tudi mesto Gradec

z okolico. Na južnovzhodni strani imaš pred seboj staro mesto Ptuj z mičnimi vasmii po vsem Dravskem polju, malo na desno pa Haloze z mogočnim Bočem in Donačko goro ter v ozadju štajersko-hrvatsko obmejno pogorje Macelj. V južni smeri imaš Pohorje ob Konjicah ter konjiške gore. Na zapadni stran

naši pohorski kmetje spravljali drva in hode iz globin do strmih kolovozov. Tudi druge kmetijske pridelke je pohorski kmet težko spravil v dolino in ga je navadno voznja stala več truda in časa, kakor pa je bilo vredno blago, ki ga je z veliko muko po dolgotrajnih nevarnih vožnjah spravil v nižave.

Naši planinski domovi: Poštarski dom na Petkovem sedlu, Pohorski dom malo više, Mariborska koč, Ruška koč in drugi privatni domovi so morali z mulami ter z nosači spravljati živila in druge potreščine iz Maribora na pohorske višine. Odslej je to drugače. Tujski promet je silno oživel in že zadnje nedelje je bilo pri sv. Arehu, ko je bilo žegnanje, na tisoče ljudi iz vseh krajev mariborske okolice na vrhu Pohorja.

Delo se bo nadaljevalo

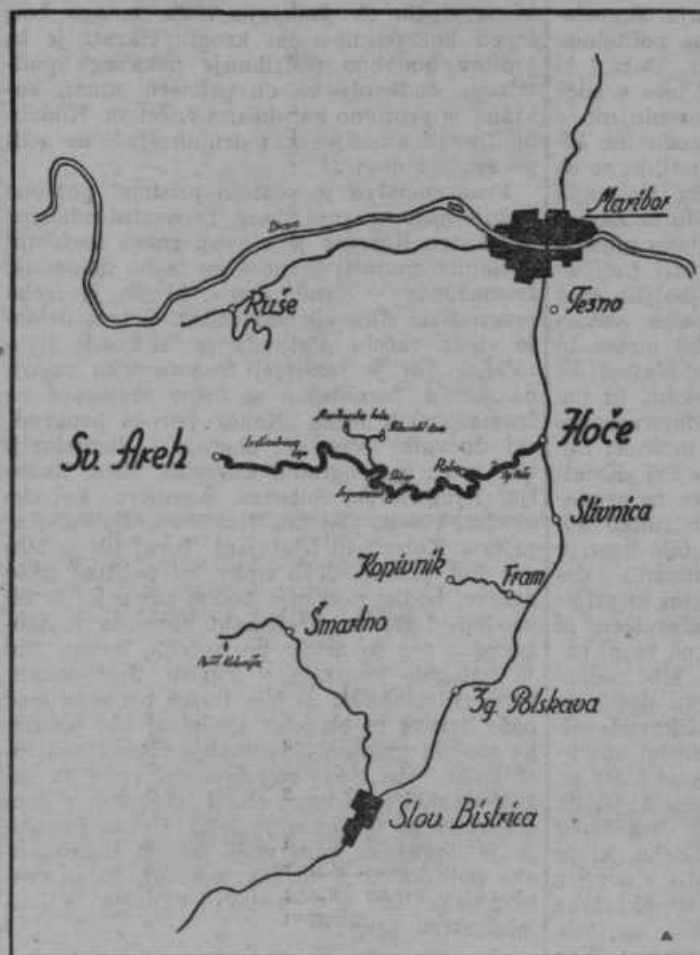
Okrajni cestni odbor name-rava s pomočjo banske uprave in prizadetih občin nadaljevati cestno zgradbo do Šmartna nad Slov. Bistrico kjer je znani počitniški dom kraljice Marije. Treba je dograditi še kakih 8 km ceste, pa bo mogoča simpatična krožna voznja Maribor-Hoče-Sv. Aréh-Šmartno-Sloven. Bistrica-Slivnica-Maribor. V zapadni smeri pa bo mogoče v bodočih letih zgraditi po vrhovih Pohorja cesto v smeri proti Slovenjmu Gradcu, oziroma Mislinski dolini. Seveda je ta ideja »muzika bodočnosti«. Če Bog da mir naši domovini in nam bodočnost ne prinese kakih nepričakovane nesreče, se bo tudi ta načrt mogoče izvršiti v doglednem času.

Važna ugotovitev

Eno pa je gotovo, ko delamo pregled čez to veliko in res lepo delo na Pohorju: zasebna podjetnost in samouprava ter hrepenenje, da olepšamo našo domovino, žanjejo z novo pohorsko cesto svoj uspeh!

Pred vekii so nam Tvoje roke dale te zemlje kras in bol: gora višine, potoke, griče, jezera, doline in okno v svet — opojni dih obale.

V. Beličič

ni imaš pohorske vrhove Črni vrh, Velika kopa itd. Ob jasnem dnevu je voznja ali pehoja po novi cesti nekaj edinstvenega. Vsak, kdor ljubi lepoto slovenske domovine, mu kipi od veselja srce, ko gleda vse to lepo božje stvarstvo, ki je sedaj last slovenskega naroda.

Gospodarski pomen ceste

Nova cesta ima posebno važen pomen za narodno gospodarstvo in tujski promet. Ogromni kompleksi pohorskih gozdov so bili doslej nedostopni in le z veliko težavo so

Junak divjine

Ameriški roman

*

3

»Da, da!« je odvrnil. »Gotovo je bil tisti. Drzen mora biti, le s težavo sem se ga rešil.«

»Da, drzen! Toda jaz mu bom ostal za petami, četudi bom moral jezditii do konca sveta!« je odvrnil Erik s takim glasom, da mu je Marija na ramo položila svojo desnico.

»Erik, kaj se vam je primerilo? Še nikdar niste govorili s takim glasom.«

Med govorom so ji oči zablodile k Erikovemu samokresu. V mladeničevemu vedenju je bilo nekaj tako pretečnega, da se je Marija nehote za korak oddaljila in stopila pred Rogerja, kakor da bi ga hotela ščititi.

»Erik, vi imate orožje pri sebi?« je začudeno vprašala.

»Da!« je mladenič odvrnil. »Čemu se čudite, saj sem vendar šele prišel.«

Pogledal je Rogerja, ki je bil brez orožja. Nato se je obrnil k Mariji.

»Če dovolite, bom pas odložil!«

»Čemu tako uradno vedenje? Saj niste prvič v tej hiši... Sedite in dovolite, da pogledam rano! Izmila jo bom in obvezala.«

»Hvala lepa!« je skoraj neprijazno odvrnil Erik. »Sem že vse uredil.«

Ker ga je Marija začudeno pogledala, se je zavedel, da je bil preoster. Bolj milo je dodal:

»Ne delajte si skrbi zaradi mene!«

Šel je k divanu in sedel. Truden je bil, ker ga je oslabila izguba krvi.

Roger je medtem čvekari! o vsem mogočem. Marija ga je tako pazljivo poslušala, da je skoraj pozabila na Erika.

Erik se je oprl s komolci ob kolena in je podprl brado z dlanmi. Skrivaj je opazoval Rogerja. Vsiljevalo se mu je želja, da bi ga kar tu poklical na odgovor in ujel. Dasi je bil ranjen, se je vendar čutil toliko močnega, da bi svojega nasprotnika položil na tla, zlasti, ker je imel pri sebi samokres, ki bi se ga mogel v skrajnem primeru poslužiti.

»Ne morem storiti tega,« si je čez čas rekel. »Marija ga ljubi. Dvom je izključen.«

Ta zavest ga je napolnila z grenkobo. Prvi vzrok je bil ta, ker se je sam ogreval za Marijo, drugi pa ta, ker Roger ni bil vreden njene ljubezni in je skoraj gotovo, da se samo igračka z njo. Erik se je zavedal, da bi moral Mariji vse pojasniti, a se ni mogel odločiti za to. Sumil je, da bi ga dekle napačno razumelo in mu ne bi verjelo. Tako je sklenil, da bo molčal in skušal na drug način rešiti Marijo.

Kako je strela vztrajno zasledovala ameriškega junaka iz svetovne vojne. Ameriški major Charles Sumerford se je leta 1918. boril s svojo četo v Franciji. Zahajal je z izvidniško patroljo v nasprotniške postojanke. Nekoč je v toči krogel padla vsa četa, on pa je ostal živ, brez rane. Kasneje je major še večkrat sodeloval v peklenem ognju krogel, padali so mrtveci in ranjeni, on pa je vselej ostal brez poškodb. Častniki in vojaki so videli v Summerfordu čudo, neranjivega tovariša, ki mu puškini in topovski izstrelki ne morejo do živega. Nekoč je majorja in vojaške iznenadila v jarku strašna nevlhta. Udarjale so strele, vojaški so ostali nepoškodovani, major pa je bil hudo rajen prepeljan v bol-

Po Jugoslaviji

Nespametno in hudobno. »Kmetijski list« (24. julija) piše o Radiču in njegovem kmečkem gibanju naslednje: »S hitrim korakom so se bližale ure obračuna z vsemi sovražniki kmetijske misli in kmetijskega gibanja. Jugoslavija je bila na potu razčiščevanja političnih, gospodarskih in socialnih razmer. Dobila bi zdravo vsedrjavno gibanje, ki bi bilo nosilec naše državne misli, globoko zakoreninjeno v naši zemlji, narodu in njegovi zgodovini. Pijavke, izkoriščevalci in korupcionisti, ki so se polastili po vojni našega javnega življenja, so se prestrašili. In oni v Beogradu in Zagrebu in Ljubljani. Vseidrjavno kmetijsko gibanje je bilo treba streti, oblast obdržati tudi za ceno prelivanja krvi in smrti najboljših mož Jugoslavije. Radič je padel. Nosilec vsedrjavnega kmetijskega gibanja je bil mrtev in njegovi sovražniki so se oddahnili. Najbolj so se oddahnili oni krogi na Hrvaškem, ki jim je Radič onemogočil politično udejstvovanje med hrvatskim kmetom z novim gelom: Boga molimo, duhovnika »sojamo.« Pri »Kmetijskem listu« nismo vajeni ne logike ne zgodovinske resnice. Toliko neresnic in toliko hudobnih podtikanj pa že dolgo ni bilo brati v njegovih stolpcih, kot jih je nagromadil v doslovno navedeni kolobociji. Liberalni kmetijec zabavlja proti »pijavkam, izkoriščevalcem in korupcionistom, ki so se polastili po vojni našega javnega življenja«. Mar ni bila Samostojna kmetijska stranka po vojni dosti let na vladi, torej med »pijavkami, izkoriščevalci in korupcionisti«? Tako se liberalni kmetijec v svoji strastveni nespameti sam toče po lažnih ustih. Zgodovinska neresnica je, da bi bil Radič padel v parlamentu kot žrtve vsekmečkega gibanja v državi. Borba, ki jo je takrat vodil Radič v parlamentu v zvezi z rajnim voditeljem Samostojne demokratske stranke Svetozarjem Pribičevićem, je bila usmerjena k povsem drugemu namenu. Kar

se pa tiče trditve liberalno-kmetijskega kljucka o »oddahnjenju« v duhovniških in katoliških krogih na Hrvaškem po Radičevi smrti, je neresnična, ker so ti krogi pod diktaturo, ki je sledila 6. januarju 1929, mnogo bolj trpeli kot pa liberalni krogi. Hkrati je ta trditev hudobno podtikanje nekakega političnega zadovoljstva ob primeru smrti, kakršno je protivno katoliškim načelom. Hudobni liberali kmetijec naj drugih ljudi ne sodi po svojem merilu!

Framasonstvo je postalo predmet posebne pozornosti naše sedanje vlade. Prosvetni minister dr. Anton Korošec je v svoji znani novoletni poslanici opozoril javnost na tajno delovanje framasonov — črnih krtov, ki jih je treba pregnati iz njihovih skrivališč. S tem delom je vlada začela. Ustavila je izhajanje lista »Vidici«, ki je razširjal framasonska vzgojna načela. Izvršile so se hišne preiskave po framasonskih ložah. Kakor poroča beogradski dnevnik »Vreme«, obstoje v Jugoslaviji tele lože: v Beogradu, Zagrebu, Nišu, Skoplju, Kragujevcu, Subotici, Somboru, Petrogradu, Vršču, Osijeku, Karlovcu, Splitu, Sarajevu, Kotoru in Ljubljani. Torej jih je bilo več kot preveč. Njih vpliv na politiko naše države, bodisi notranjo bodisi zunanjo, je bil usoden. Lože so prejemale navodila iz inozemstva ter so delale po načelih, katera jim je nalagala centrala v Parizu. Jugoslovanskim framasonom ni bila toliko pri srcu moč naše države in blagobit ljudstva, kot politična moč in gmotno blagostanje članov prostozidarske lože. Svoj pogubonosni vpliv so jugoslovanski framasoni zlasti izvrševali v dobi diktature po 6. januarju 1929. Usoda Francije je dokazala, kam vodi državo framasonska politika. Skrajni čas je torej, da se framasonske lože v Jugoslaviji zaprejo in framasonstvo prepove.

Zlatomašniška jubileja

Petdesetletnica mašništva v Gotovljah

50 letnico mašništva je obhajal v prijaznih Gotovljah v Savinjski dolini na Jakobovo gospod Robert Vaclavik, upokojeni gotoveljski župnik in duhovni svetnik. Jubilent se je rodil leta 1865. v Vodnany na Češkem. Mašniško posvečenje je prejel v Mariboru pred 50 leti in je pel novo sv. mašo pri Sv. Petru pri Mariboru. Kaplan je bil pri Sv. Emi, na Sladki gori, v Slov. Bistrici ter v

Vojniku. Do svojega petdesetega leta je pastiroval pri Sv. Jederti nad Laškim, od koder je prišel za župnika v Gotovlje leta 1916. V Gotovljah je stopil v pokoj leta 1933. in živi še vedno v zadovoljstvu med svojimi Gotoveljčani, katerim je storil toliko dobrega. Blagi gospod Robert je znan med svojimi sbrati in vsemi, ki ga poznajo, kot dobrosrčen šaljivec. Stal je vedno neustrašeno na braniku slovenskih pravic. V službi duhovnika je

bil in je še goreč za zveličanje duš in za lepoto hiše božje. Gotovljani je oskrbel nove zvonove, prizidal zakristijo in je zgradil k župnijskemu gospodarskemu poslopju novo hmeljsko sušilnico. Ostal je tudi v pokoju vesel, le noge ga že zapuščajo, a je kljub temu še na delu pred oltarjem in na prižnici. Vrle mu, delavnemu ter dobrovoljnemu g. zlatomašniku naše častitke z željo, da bi dočakal skrajne meje človeškega življenja med Gotoveljčani, ki so veseli, da imajo v svoji sredini še vedno delavnega g. jubilanta!

Negovski gospod župnik zlatomašnik

G. Franc Bratkovič, upokojeni župnik in duhovni svetnik v Negovi je sredi minulega tedna obhajal svoj zlatomašni jubilej. Rodil se je 26. avgusta 1864 na Kapeli pri Radencih. Po mašniškem posvečenju, katerega je prejel v Mariboru, je bil kaplan v Rogatecu, Slov. Bistrici, pri Sv. Lenartu v Slov. goricah in na Teharjih. Leta 1904. je bil imenovan za župnika v Negovi. Negovsko župnijo je vodil z veliko ljubeznijo, delavnostjo ter požrtvovalnostjo 30 let, do leta 1934., ko je bil na lastno prošnjo upokojen, ker se mu je znatno poslabšal sluh. Jubilent je bil v aktivnem dušepastirstvu na glasu kot izboren katehet ter iskan pridigar. Negovčanom ni bil goreč ter zgleden voditelj samo v cerkvi, ampak tudi izven nje na polju gospodarstva ter naprednega vinogradništva. Po vstopu v pokoj je ostal med svojimi dobrimi farani, kateri prosijo Vsemogočnega, da bi jim dobrega bivšega dušnega pastirja obvaroval pri telesnem zdravju in duševni čistosti do bisernega mašniškega jubileja!

Ko sonce nam sveti pradedov spomin
na nebu človeškega djanja.

Kaj Samo junaški v odgovor je djal
ošabnemu tujcu ste brali;
da Svatopluk ni se protivnika bal,
od Balte do Jadre so znali.

Koseski.

Pri ženah, ki več let trpe na težki stolici, deluje vsakdanja uporaba naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zaužite zjutraj in zvečer po četrtinski kozarca, zelo uspešno. Tudi bolj občutljive pacientke rade jemljejo »Franz-Josefovo« vodo, ker se že v kratki dobi pokaže zelo prijeten učinek.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35

Roger je za trenutek prenehal s pripovedovanjem. Marija se je obrnila proti Eriku. Zavedla se je svoje brezbriznosti. Stopila je k mladeniču in ga vprašala:

»Erik, zakaj ste tako molčeč?«

V tem hipu je privihral v sobo Marijin starejši brat Will. Ne da bi se zmenil za Rogerja, je skočil k Eriku in živahno vprašal:

»Erik, ali si res ujel živinske tatove? Benjamin mi je povedal.«

»Jaz jih nisem ujel, pač pa zasledil in mislim, da so jih moji tovariši vse polovili, če kateri slučajno ni ušel.«

Besedico »kateri« je čudno naglasil in pri tem pogledal Rogerja.

»Gotovo!« je ta prikimal.

Marija ga je začudeno pogledala.

»Roger, ali je vam kaj znano o tej stvari?«

»O, ne! Toda mislim, če jih je gospod Folkman preganjal...«

To je bilo posmehovanje. Erika je zadelo, ko da bi ga kdo udaril, a je molčal. Marija in Will nista razumela njegovih in Rogerjevih besed, ker nista vedela za zvezo.

»Če so tvoji tovariši spretni, potem že zdaj visi vsa tolpa,« je živahno dejal Will in prostodušno gledal tujca. Roger ni niti trenil.

Marija je predstavila Rogerju tudi brata. Will nad tem ni kazal posebnega veselja. Sedel je k Eriku in pogledal njegovo rano. Čez čas je dejal:

»Erik, ti bi moral biti župan. Imam občutek, da lopovi, ki nas že mesece sem vznemirjajo, stanujejo nekje blizu.«

»In ta občutek te ne vara!« je pomenljivo prikimal Erik.

»Tudi meni se tako zdi!« je dodal Will. Nato je nenadoma vstal in prožil Eriku dolgo, suho desnico.

»Na svidenje, Erik! Moram iti, ker imam mnogo dela.«

Nato se je poslovil še od Marije in tujca ter odhitel iz sobe.

»Sijajna fanta — Benjamin in Will!« je smehljaje dejal Erik.

Marijine oči so zažarele.

»Ali se vam zdi, Erik?«

»Da! Res sta sijajna in to je bila dobra misel, da ste ju spravili k Walserju. Kako pa gre Bobiju v banki?«

»Hvala, dobro! A tudi njega mika daljava, ko nas ostale. Saj veste, da smo vnuki priseljencev, ki še niso poznali stalnih bivališč. Stari oče je še blodil po divjini in je bil strah lopovov. Kolikokrat je njegova puška počila, tolikokrat je bilo enega lopova manj. Bali so se ga Indijanci in belokožci. Oh, to so bili lepi časi! Zakaj nisem živela takrat!«

Stopila je k oknu in pogledala na dvorišče, katerega so na drugi strani obkrožala gospodarska poslopja.

nišnico. Postal je invalid, vrnil se je v Vancouver v Ameriki, kjer je živel na svoji farmi. Tu ga je na polju zalotila nevihta in strela ga je že drugič oplazila tako močno, da je obležal mrtev. Pokopali so ga in mu postavili lep spomenik. Dva dni potem je spomenik razdejala strela. Postavili so nov nagrobnik, toda tudi tega je strela čez mesec dni uničila. Lahkoverni ljudje so menili, da se skriva v mrtvem telesu nevidna sila, ki privlači strelo. Zato so namesto spomenika zasadili nad grobom dve jelki. V toplem julijskem popoldnevu je pa letos uničila strela tudi obe jelki in posledje je ostal grob čudne usode brez kakršne koli označbe.

Bombulki na paro. Že leta 1932. so napravili v

Novice iz domačih krajev

Visoko odlikovanje ljubljanskega škofa. Ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman je bil odlikovan z redom sv. Save I. stopnje. K zaslužnemu priznanju na najvišjem mestu naše častitke!

Zasluzena odlikovanja. Kr. vlada je za nemorno delo na kulturnem in prosvetnem polju odlikovala z redom sv. Save III. stopnje g. stolnega kanonika Rudolfa Janežiča iz Maribora, z jugoslovansko krono 4. stopnje pa g. dr. Jakoba Aleksiča, ravnatelja dijaškega semenišča v Mariboru, ter g. Franca Hrastelja, ravnatelja Tiskarne sv. Cirila v Mariboru. »Slov. gospodar« odlikovancem iskreno častita s srčno željo, da bi še dolga leta delovali na narodnem in kulturnem polju v dobrot obmejnega prebivalstva!

40 let župnik pri Sv. Križu na Murskem polju. Pri Sv. Križu na Murskem polju je obhajal na aninsko nedeljo 40 letnico župnikovanja g. častni kanonik Jožef Weixl. K slovesnosti se je zbralo 21 živih duhovnikov, ki so rojaki te znamenite župnije. Duhovni tovariši z Muropolja so želeli jubilaru še 50 letnico modrega in delavnega vodstva župnije, ki slovi po vsej Sloveniji.

40 letnica mašništva. Pri Sv. Juriju v Slovenskih goricah je praznoval 30. julija 40 letnico mašništva tamošnji g. župnik Ivan Bosina v krogu svojih tovarišev. G. jubilaru in tovarišem naše iskrene častitke!

Nesreča pri preizkušanju moči. Na Kapli na Kozjaku so fantje preizkušali svoje telesne moči, da bi se videlo, kateri je močnejši. Najmočnejšega se je delal 28 letni Andrej Fišinger, katerega pa je neki kovač vrgel tako hudo, da je obležal z zlomljeno desnico in z nevarnimi notranjimi poškodbami. Fišingerja so spravili v mariborsko bolnišnico.

Mariborski pivovarnar Tscheligi ob dragoceno kobilu. Hlapcu mariborske pivovarne Tscheligi je pobegnila v Gregorčičevi ulici kobilu, katero je hotel vpreči. Zdirjala je po omenjeni ulici in preko Jugoslovanskega trga v Kopalniško ulico, kjer se je zaletela na vogalu Kocljeve ulice naravnost v zid Heričkove pečarne. Tam se je odbila in padla tako nesrečno, da si je zlomila zadnjo levo nogo pod kolenom. Poklicati so morali konjskega mesarja, ki je plemenito žival na mestu pobil. Tvrška Tscheligi je občutno oškodovana, ker ji je ponujal konjerejec iz Banata pred nedavnim za ponesrečeno kobilu 14.000 din.

San Franciscu v Ameriki poizkus, da bi namesto eksplozivnih motorjev uporabljali tudi pri vojnih transportnih letalih motorje na paro. Nemški inženir Huttner je te motorje izpopolnil in prvi poizkusil so pokazali, da so letala s parnimi motorji zelo uporabna posebno tam, kjer je treba v največji tišini prepeljati padalce v sovražno ozemlje in jih tam izkrcati. Ker pa imajo ti motorji za zelo tankoslušne prisluškovalne aparate še vedno nekaj šuma, spremljajo po navadi parna letala drugi avioni z eksplozivnimi motorji, med katerih hrupom se posadka prvih letal varno spusti na skrite kraje sovražnega zaledja. Tako se obeta parnim letalom še velika bodočnost v moderni vojni.

»Vaš stari oče bi imel obilo dela še danes!« je pripomnil Erik.

Marija se je obrnila k njemu; njene lepe oči so bile solzne.

»Ubogi stari oče! Škoda, da mu oče ni bil podoben!« Zavedla se je, da se o očetu ni lepo izrazila, zaradi tega se je takoj popravila:

»Ubogi oče je bil bolan in ga ni zanimala zapuščina starega očeta.«

Roger je nenadoma prisluhnil.

»Kaj je bilo to?« je vprašal na videz brezbrizno, a Erik, ki ga je opazoval, je začutil nemir v njegovem glasu.

Marija je pomišljala. Pogledala je Erika, ki je povesil oči. Nato je prišla Rogerja za roko, ga potegnila k mladeniču in rekla:

»Erik, vi ste moj prijatelj. Z mojima bratoma tako ravnate, kakor da bi bili njun starejši brat. Ona vas tako ljubi, ko da bi od otroških dni sem rasli skupaj. Jaz vam zaupam. Komu bi sploh zaupala, če ne vam?«

Utihnila je in čakala na odgovor, toda Erik je samo nekoliko pokimal. Zamišljeno, zlovešče je gledal Rogerja; njegov pogled je bil mrzel, sovražen.

Marija je opazila njegov sovražni pogled. Nekaj časa je molčala, ker ni vedela, kaj naj stori, potem pa je nadaljevala:

Uporaba **ULTRA-OLJA-NIVEA**

izključuje sončne opekline!

Sonce lahko uživate, dokler se Vam ljubi. Zakaj ULTRA-OLJE-NIVEA varkava opekline povzročujoče sončne žarke in propuščala te tiste, ki povzročajo porjavitev. Razen tega porjavite hitro in lepo enakomerno.

Ultra-olja-Nivea deluje takole:

kratkovalovne (opekline povzročujoče) sončne žarke zadržuje dolgovalovne (porjavitev povzročujoče) sončne žarke pa propuščata

Žival je bila prvorazrednega pokolenja ameriških kasačev.

Da je preprečil nesrečo, je sam ponesrečil. To se je dogodilo glavnemu zastopniku Vzajemne zavarovalnice Karlu Mohorko, ko se je peljal iz službe domov v Maribor. Ob zelo velikem cestnem prometu je močno zaustavil kolo, da ni povozil preko ceste idočih ljudi. Pri premočnem zaviranju mu je kolo spodrsnilo in vrglo kolesarja v občestni jarek, da si je pri tem padcu zlomil desno roko, močno opraskal po obrazu in desni nogi. Hudo poškodovani se je zatekel v bolnišnico.

Drvo mu zlomilo obe nogi. V gozdu je podiral drevje 26 letni posestniški sin Ivan Dobaj s šobra pri Sv. Križu nad Mariborom. Drvo, ki je padlo po nesreči nanj, mu je zlomilo obe nogi ter poškodovalo roke in glavo.

Na cesti padel in si zlomil nogo. Na Reki pri Hočah je padel na cesti in si je zlomil levo nogo 35 letni delavec Ivan Orenštajn, katerega so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Toča in zopet toča. V seznamu slabih letin bo težko najti slabšo od letošnje. Ne mine skoraj dan, da bi se ne zbrali v letošnjem poletju oblaki, iz katerih grmi, treska in se usuje zdaj tu in tam pogubonosna toča, ki je povzročila letos po raznih krajih Slovenije toliko škode, da je še ni bilo mogoče niti približno oceniti. Povrh pa nas še čakajo ravno

glede vremenskih nesreč najbolj nevarni dnevi. Poročali smo že o dvakratnem strahotnem uničenju Slovenskih goric po neurju s točo, udarjena je že bila letos od ledenega biča Dravska dolina, za njo pa Savinjska dolina in malodane celotni konjiški okraj. Pred Jakobovim popoldne pa je doživela tudi še Pensiška dolina hudo uro. Nad dolino so se zgrnili težki temni oblaki. Potegnil je močan vihar, ki je lomil drevesa in prizadejal mnogo škode zlasti na lepo obetajočem sadnem drevju. Med bliskom in gromom je nastal silovit naliv, nato pa je jela padati debela toča, ki je sproti uničevala poljske pridelke. Ponekod je bila toča debela kot orehi, najti pa je bilo tudi komade v velikosti jajca. Prebivalstvo, ki je letos doživelo že več vremenskih ujm, je bilo z zadnjim neurjem in točo prizadeto do skrajnosti.

Viničar padel in si zlomil nogo. S podstrešja je padel 25 letni viničar Ivan Cafuta od Sv. Antona v Slov. goricah in si je zlomil levo nogo.

V zadnjem hipu preprečena velika avtobusna nesreča. Radi skrajno slabe in razdrapanne ceste med Mariborom in Ptujem hudo trpijo lepi ter ugodno opremljeni avtobusi mariborskih mestnih podjetij. V času enega meseca je na zgoraj omenjeni proggi vozeči avtobus doživel na istem mestu dve nesreči, ki po srečnem naključju in po preudarnosti ter du-

»Vidva sta moja edina in prava prijatelja, zaradi tega vam bom razodela skrivnost.«

Njen glas je tako svečano donel, da je Erik vzdrtel. Zgrozil se je ob misli, da bo ta brezvestni lopov vedel za Marijino skrivnost.

Marija je stopila k omari. Iz nje je vzela zemljevid Amerike. S prstom je zarisala črto ob meji Kalifornije in Nevade ter rekla:

»Tu približno, v tem kraju...«

Erik je nenadoma vstal in jo prekinil:

»Marija, vi ste ženska in bi se morali desetkrat premisliti, preden nama zaupate to skrivnost. Morda jo boste nevredežu razodeli?«

Marija ga je pogledala začudeno.

»Erik, kaj vam je? Zakaj ste tako slabo razpoloženi? In zakaj se podcenjujete? Sicer pa zaman ugovarjate. Jaz bom povedala vse in vi me boste morali poslušati.«

»Rad vas bom poslušal, toda ne v navzočnosti tega človeka.«

Pri tem je spet sovražno premeril Rogerja. Čutil je, da bo zdaj prišlo do odločitve.

Marija dolgo ni odgovorila. Rogerja je gledala, ki je za hip prebledel, potem pa se skušal smehljati. Njen pogled je zablodil od Rogerja k Eriku, potem pa spet k Rogerju.

haprisotnosti šoferja nista zahtevali žrtev. V bližini gostilne Žirak se je pred enim mesecem zlomila radi obupnega tresenja preko cestnih kotanj os, ki veže sprednji kolesi. Radi te prve nesreče je zdrknil avtobus s ceste in se zaletel z vso silo v občestno jablano. Polomila se je karoserija, blatniki in luči. Žrtev ni bilo, ker je bilo vozilo prazno. V začetku minulega tedna je doletela isti avtobus kmalu potem, ko je odpeljal iz Ptuja, v vasi Hodoš ista nesreča. Na skrajno slabi cesti se je zlomila sprednja os kot prvič ob desnem kolesu. K sreči je šofer takoj uganil, kaj se je zgodilo, ter je hipno zavrl avtobus. Ko se je avtomobil, ki je bil poln popotnikov, ustavil, je šofer povedal, iz kake nesreče jih je otel v zadnjem trenutku s svojo duhaprisotnostjo. Popotniki so izstopili in so videli na lastne oči, da sta bili zaradi zloma osi usmerjeni sprednji kolesi vsako v svojo smer, prednji del avtobusa pa je že bil zdrknil za dober meter proti občestnemu jarku. Omenjeni sreči v nesreči vpijeta po popravilu in zasipanju najbolj nevarnih cestnih lukenj ter kotanj!

Smrt radi strele. Med silnim bliskanjem in grmenjem je v Turnišču dne 21. julija udarila strela, ki je povzročila smrt 15 letne deklice Polanjšček Barice. Domači, razen gospodarja, ki je opazoval razgrajajočo nevihto, z deklico so bili v sobi v prijetnem razgovoru. Kar naenkrat pa se je nebo močno zasvetilo ter je v bližini sosedovega strelodava udarila strela. V istem trenutku je deklica, ki je sedela v družbi sorodnikov, padla s stola in nezavestna obležala. Po trditvi gospodarja, ki je na krik priteknel v sobo, je bil v sobi močan po žveplu dišeč dim. Domači so se na vso moč trudili, da bi deklico spravili k zavesti, a njih trud je bil brezuspešen, zato so poklicali zdravnika, ki je ugotovil, da je bila deklica po kratki nezavesti mrtva. V velikem strahu jo je zadela srčna kap, kar se da sklepati iz tega, da so bili istočasno v sobi tudi drugi otroci in odrasli, a se nikomur drugemu ni nič zgodilo. Kje je strela prišla v sobo, se ne da dognati, ker so bila okna in vrata zaprta. Ta nesrečen slučaj je po vsej okolici vzbudil veliko pozornost in sočustvanje.

Udarec žage smrtno zadel žagarja. 48 letnega žagarja Antona Capla iz Lačne gore v oplotniški okolici pri Slov. Konjicah je udarila žaga pri delu tako hudo v trebuh, da je umrl na posledicah v celjski bolnišnici.

Nesreča s samokresom. Iz Slov. Konjic, kjer se je mudil po opravkih, se je vrnil zadnje dni domov v Skomarje posestnik Jernej Ločnikar. Očetu sta hitela naproti 12 letni sin in štiriletna hčerka. Fant je segel očetu v žep, da bi potegnil iz njega običajne slad-

korčke, a je zagrabil za samokres, ki mu je padel na tla. Sin je orožje pobral. Ko se je pripognila tudi sestra, je naenkrat odjeknil strel in krogla jo je smrtno zadela v trebuh.

Dinamitna patrona mu razmesarila roko. Edvard Laznik, 38 letni posestnik, je razstreljeval kamenje v kamnolomu v Stranich pri Konjicah. Dinamitna patrona je prehitro eksplodirala in mu razmesarila levo roko. Laznik se zdravi v celjski bolnišnici.

Mlatilnica odrezala posestniku tri prste. Posestnik Ivan Kranjc iz Lopate pri Celju je zašel z desno roko v mlatilnico, ki mu je odsekala tri prste. Poškodovani se zdravi v celjski bolnišnici.

Padel iz vlaka in se hudo poškodoval. V Storah pri Celju je padel iz vlaka Nikola Savič iz Vladjeviča pri Dolnjem Vakufu, ki se je peljal v Maribor na orožne vaje. Hudo poškodovanega so oddali v celjsko bolnišnico.

Avtomobilska nesreča. Skozi Latkovo vas pri Št. Pavlu v Savinjski dolini so se peljale v avtomobilu štiri osebe in med temi novoporočenca Jože Praprotnik in njegova žena Ana. Na nekem ovinku je zadel avtomobil ob brzojavni drog in ga odlomil. Dva potnika, ki sta sedela spredaj v avtomobilu, sta prebila steklo radi sunka in sta se obrezala ter poškodovala po obrazu. Ženinova mati Marija Praprotnik je dobila tako hude poškodbe, da so jo prepeljali v celjsko bolnišnico.

Tovorni vlak povozil voznika in konja. Med postajama Šoštanj in Šmartno ob Paki je povozil tovorni vlak posestnika Stropnika Martina iz Metleč pri Topolšici in njegovega konja. Stropnik je peljal hode po cesti čez železnico in ni videl prihajajočega tovarnega vlaka, kojega lokomotiva je udarila ob voz, ga vlekla še kakih 200 metrov s seboj in ubila gospodarja ter konja.

Otrok podlegel opeklina. V Gubnem pri Pilštajnu se je polna dveletna posestnikova hčerka Marija Jazbinšekova z vrelo kavo tako hudo, da je podlegla opeklina v celjski bolnišnici.

Strahovite posledice udara strele. V šent Lenartu pri kolodvoru v Brežicah je udarila med nevihto strela v gospodarsko poslopje mladega mesarja Kramariča. S slemena je odskočila skozi okno in po žici, na kateri je bil priklenjen pes, v električno napeljavno v hišo in od tam v zemljo. V hlevu je omamila strela 22 letnega Kramaričevega mesarskega pomočnika Južeta Anželj, doma od Sv. Urbana pri Ptuju. Ubila pa je 6000 din vrednega konja ter vola in psa na verigi. Od strele se je vžgalo gospodarsko poslopje, ki je zgorelo s senom ter raznim orodjem. Gasilci so otehi hišo. Zgoraj omenjenega Anželja so po nesreči koj prepeljali v bolnišnico, kjer

je umrl po preteku 25 ur. Nepoškodovan je ostal Kramaričev vajenec, ki je bil v trenutku udara na hlevu, kamor je bil poslan po seno za konje.

Ubit od električnega toka. V Št. Lenartu pri Brežicah je udarila strela še v električno napeljavno in je odrgala žico, ki je padla v neposredno bližino Novskove hiše. 41 letni posestnik Ivan Novak je hotel žico odstraniti, a jo je žal prijel z golo roko. Našli so ga mrtvega z okrog roke ovito žico.

Plačal s smrtjo, ker se je vozil na vagon-skih stopnicah. Iz Ljubljane proti Trbovljam se je peljal s potniškim vlakom 26 letni Ivan Potrpin, mizarški pomočnik od Sv. Jurja pod Kumom. Radi vročine je stal z bratom na stopnicah vagona, medtem ko je vozil vlak proti Lazam. V bližini Laz je privozil mimo drug vlak s precejšnjo brzino. Ker se Potrpin ni dobro držal, ga je vrgel zračni pritisk s stopnic pod vlak. Kolesa so odrezala nepredvidemu pomočniku desno roko in nogo ter je umrl v ljubljanski bolnišnici radi prevelike izgube krvi.

Odvetniški pripravnik smrtna žrtev plavin. Dr. Julij Gabrovšek, odvetniški pripravnik iz Kranja, je pri plezanju po stenah v Razorju na Gorenjskem strmoglavil v globočino ter se ubil. Reševalci so prinesli njegovo truplo v Kranjsko goro, od koder je bilo prepeljano v Ljubljano, kjer živi družina smrtno ponesrečenega. Rajni je bil eden najboljših slovenskih šahistov mlajšega rodu.

V planinah smrtno ponesrečil. 24 letni delavec Friderik Hrovatin, zaposlen na parni žagi v Domžalah pri Ljubljani, je zdrknil na Veliki planini v prepad. Z velikim trudom so ga izvlekli iz globine in so ga prepeljali v Kamnik in od tam v ljubljansko bolnišnico, kjer je umrl radi prehudih poškodb. Hrovatin si je prebil pri padcu lobanjo, zlomil desno roko in nogo in povrh se je še zelo hudo poškodoval na znotraj.

Skočila iz vozečega vlaka in se ubila. 43 letna šivilja Terezija Pirc iz Podgorice pri Moravčah je šla na božjo pot na Rakovnik v Ljubljani. Ko se je vračala, je stopila v Ljubljani v pospešeni potniški vlak, ki se ne ustavi v Kresnicah, kjer je hotela izstopiti, ampak šele v Liti. Med vožnjo je izvedela, da je v napačnem vlaku ter sklenila, da bo skočila v Kresnicah iz vlaka, ki vozi skozi postajo bolj počasi. Ko je privozil vlak mimo postajnega poslopja, so se odprla vpricho sl- bujočega prometnika "rata vlaka in Pirčeva je skočila s hrbtom naprej. Vrglo jo je po tleh in pri padcu si je prebila lobanjo ter obležala v mlaki krvi. Prometnik ji je priskočil z osebjem postaje na pomoč. Medtem, ko so jo prenesli v čakalnico, je izkrvavela.

»Erik,« se je oglasila naposled, »vi še nikdar niste povedali ali storili kaj takega, za kar ne bi mogli odgovarjati.«

»Hvala lepa za priznanje!« je odvrnil mladenič. »Res sem bil vedno odkrit in sem se zavedal odgovornosti za vse, kar sem počel.«

»Želim, da bi tudi zdaj bilo tako!« je skoraj drhte rekla Marija.

Mladenič je uvidel, da ga Marija ni razumela, zato je povedal naravnost:

»Marija, vztrajam pri tem, kar sem rekel: v navzočnosti tega človeka nočem slišati o vaši skrivnosti, ker on ni vreden vašega zaupanja.«

»Erik!« je vzkripela Marija. »Jaz poznam Rogerja in mi je hudo, ker ste ga v moji navzočnosti tako žalili.«

»In to je zame zadosten vzrok, da naredim konec prepiru,« se je zdaj oglašil Roger.

»Gospod Roger, vi lahko storite kar hočete,« je ostro odvrnil Erik, »toda če vam hoče Marija zaupati skrivnost, ki je za njo in njena brata važna, jo moram svariti.«

»Toda jaz nočem, da bi me svarili!« je spet vzkripela Marija. »Ali ste slišali, Erik? Nočem...«

»Potem bom to storil proti vaši volji,« je odločno odgovoril mladenič. »Roger je živinski tat in živinski tatovi...«

Roger je zakričal in se zagnal proti Eriku. Marija ga je zadržala. Naglo se ga je oklenila in se obesila nanj z vso težo. Roger se je ni otepal, temveč jo je privil k sebi. Dekle je jokalo, on pa je pogledal Erika in nekam zmagoslavno dejal:

»Če se še zdaj niste prepričali o tem, da vaše obrekovanje ni uspelo, potem ste največji bedak v vsej Kaliforniji in Nevadi.«

Erik ni odgovoril. Gledal je Marijo, ki se je medtem izvila iz Rogerjevega objema, a njega ni pogledala.

»In zdaj pojdite, gospod Folkman!« se je spet oglašil Roger.

Erik je še vedno gledal Marijo. V njem je vrelo. Razjedala ga je zavest, da ga Marija obsoja, nič manj pa tudi slutnja, da bo deklica postala žrtev brezvestnega lopova. Nekoliko je še upal, da se bo Marija morda premislila in želela dokazati za njegovo prejšnjo trditve. Varal se je. Marija ga je za trenutek pogledala in dejala:

»Da, gospod Folkman, pojdite! Žal mi je, da sem vas morala spoznati tudi od te strani!«

Erik se je trpko nasmehnil.

»Dobro, pojdem! Z Bogom, gospodična Marija!«

Priklonil se je in šel proti vratom, ne da bi pogledal Rogerja. Pri vratih se je za hip ustavil. Nekaj je še hotel povedati, a se je premislil. Naglo je odprl vrata in jih spet zaprl za seboj.

Za vsakega otroka poseben tank! Tako je sklenila neka ameriška tovarna v Minneapolisu v Združenih ameriških državah, kjer izdelujejo na tekočem traku igračk-kaste tanke za dečke. Naročil je toliko, da jih tovarna ne more sprosti izvrševati. Dečki bodo pri svojih igračkah, ki so popočin posnetek pravih tankov, imeli tudi maske proti plinom.

Smrt znamenitega cigana. Te dni je umrl v Budimpešti Imre Magyary, ki so ga smatrali za najbolj priljubljenega in najbolj slovitega madžarskega ciganskega primasa. Budimpeštanski radio je dvakrat na teden prenašal njegove koncerte iz hotela »Hungariec«, ki so jih poslušali ljubitelji ciganske glasbe po vsem svetu. Ze njegov oče je

(Dalje sledi)